

Remissvar
Avsändarens ärendenummer:
2024/117

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Vårt ärendenummer: Dnr 2024/117
Ert ärendenummer: Fi2024/01004

2024-06-14

Ang. promemorian ” Remittering av Förslag om utvidgat växa-stöd-nedsättning av arbetsgivaravgifter för upp till två anställda”.

Tillväxtanalys ska analysera, utvärdera och redovisa effekter av statens insatser för hållbar nationell och regional tillväxt och näringslivsutveckling. Myndigheten ska ta fram beslutsunderlag och rekommendationer för utveckling, omprövning och effektivisering av statliga åtgärder samt, om det är relevant, peka på viktigare målkonflikter. Remissvaret är skrivet utifrån dessa utgångspunkter.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser har mottagit rubricerad remiss av Finansdepartementet för yttrande.

Oklart varför stödet behöver utvidgas till två anställda

Tillväxtanalys finner promemorian otydlig när det gäller skälen för att utvidga stödet till att omfatta ytterligare en anställd. Att gå från noll anställda till en första anställd kan vara förenat med vissa mer betydande uppstartskostnader för administration och utbildning, enligt vad som anges i promemorian. Det är dock oklart varför dessa typer av mer betydande uppstartskostnader återigen skall uppstå för företaget när en andra person anställs.

Utvärdera stödets effekter innan det eventuellt utvidgas

Få företag verkar känna till möjligheten att söka växa-stöd eller avstår att söka stödet av något annat skäl. Detta då stödet förefaller vara kraftigt underutnyttjat. När stödet infördes för aktiebolag bedömdes den offentligfinansiella effekten bli -2,31 miljarder

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

kronor för 2018 (Prop. 2017/18:1). Det faktiska kostnaden/utfallet för 2018 blev dock 15 gånger lägre, nämligen -0,15 miljarder kronor (Skr. 2018/19:98). Kostnader för efterföljande år har varit av liknande real storleksordning.¹

Det saknas kunskap om vilka företagare som inte ansöker om stöd när de anställer en första person, trots att de då skall ha rätt till växa-stödet. Och om detta i sin tur leder till snedvridning av konkurrensen inom målgruppen för växa-stödet. Det saknas också kunskap om huruvida det nuvarande stödet har bidragit till att fler företag faktiskt anställer en första person, och om dessa i så fall är de mest högproduktiva företagen som vi i slutändan – ur ett samhällsekonomiskt perspektiv – är de som vi vill ska växa. Det är därför önskvärt att utreda kännedomen om det nuvarande växa-stödet och stödets effekter så här långt, innan stödet eventuellt utvidgas till de två först anställda.

Sannolikt inga varaktigt positiva sysselsättningseffekter av utvidgat stöd

Tillväxtanalys bedömer att förslaget inte bidrar till att varaktigt höja sysselsättningen eller varaktigt minska arbetslösheten. Växa-stödet är en generell nedsättning där vi enligt nationalekonomisk lönebildningsteori inte förväntar oss några positiva effekter på den varaktiga sysselsättningen. På lång sikt förväntas nedsättningen därmed helt övervältras på lönerna, antingen för målgruppen för nedsättningen eller för löntagarkollektivet som helhet. "Lång sikt" kan dock vara ett stort antal år, som till exempel 10 år.²

Förslaget skulle kunna ha vissa positiva effekter på den varaktiga sysselsättningen om nedsättningen i högre grad riktades mot personer med svag ställning på arbetsmarknaden. Sådana riktade stöd finns dock redan, i form av till exempel nystartsjobb.

I promemorian hävdas att statistik talar för att växa-stödet redan i dag träffar grupper som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Som skäl anförs att tidigare personer med växa-stödet i relativt hög utsträckning har haft månadslöner under 25 000 kronor. Detta kan dock lika gärna ha varit personer i yrken med låg generell lön, unga personer (som generellt inte är en svag grupp på arbetsmarknaden) eller personer som frivilligt jobbar deltid. Om påståendet om svaga grupper ska vara kvar i en framtida eventuell proposition anser Tillväxtanalys att det behöver styrkas med mer information. Mer specifikt behöver det redovisas hur stor andel av anställda med växa-stöd som varit utomeuropeiskt födda, saknat gymnasieutbildning, eller varit minst 55 år och dessförinnan varit arbetslösa.

¹ För stödet faktiska kostnader 2018, se Regeringens Skrivelse 2018/19:99, "Redovisning av skatteutgifter 2019". Se senare års skrivelser för uppgifter om belopp efter 2018.

² Att lång sikt kan vara 10 år och att övervältringen även kan ske för grupper som inte får nedsättning gör det mycket svårt att empiriskt utvärdera *långsiktiga* totala sysselsättningseffekter av nedsatta socialavgifter. För relevant resultat och diskussioner kring långsiktiga effekter av sänkta arbetsgivaravgifter grundande i ekonomisk teori, se Pissarides, C (1998), "The impact of employment tax cuts on unemployment and wages; The role of unemployment benefits and tax structure", *European Economic Review* 42, 155–183; samt Holmlund B & A-S Kolm (1998), "Kan arbetslöshet bekämpas med skattepolitik?", *Ekonomisk debatt* 26, 259–273. För en diskussion av empiriska resultat kring sysselsättningseffekter av riktade kontra generella nedsättningar, se Forslund, A (2018), "Subventionerade anställningar – avvägningar och empirisk evidens", IFAU-rapport 2018:14.

Rimligt att höja beloppsgränsen för nuvarande stöd

Tillväxtanalys anser att det, i enlighet med förslaget, är rimligt att höja beloppsgränsen för det nuvarande växa-stödet. Detta för att kompensera för de löne- och prisökningar som skett sedan stödet infördes och de ökningarna som kan förväntas ske under de kommande åren.

Rimligt att exkludera enskilda näringsidkare

Tillväxtanalys stödjer förslaget att enskilda näringsidkare framgent inte ska kunna ta del av växa-stödet. Detta då denna företagsform är mindre väl lämpad för att ha anställda.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören. Föredragande har varit analytiker Magnus Gustavsson. I ärendets handläggning har även avdelningschef Marie Gartell medverkat.

Sverker Härd
Generaldirektör

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Postadress: Studentplan 3, 831 40 Östersund

Telefon: 010-447 44 00

E-post: info@tillvaxtanalys.se

Webb: www.tillvaxtanalys.se

Organisationsnummer: 202100-6164